

E-BOOK

Jukatan

NA WŁASNĄ REKĘ

PORADNIK

Adrianna Gireń

Just A Travel

Tytuł: Jukatan na własną rękę. Poradnik

Wydawca: Adrianna Gireń, just-a-travel.com

Skład: Adrianna Gireń

Wydanie: Pierwsze

Copyright: © Adrianna Gireń, Just A Travel, 2024

WSZELKIE PRAWA ZASTRZEŻONE

Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wszelkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

E-book zawiera linki afiliacyjne.

Cześć, tu Adri

Prowadzę bloga podróżniczego [just-a-travel.com](https://www.just-a-travel.com), gdzie dzielę się wskazówkami i inspiracjami z podróży po najpiękniejszych miejscach na świecie. Jednym z takich wyjątkowych miejsc jest Meksyk – kraj mojego męża. Bardzo chciałam poznać jego kulturę i obyczaje, dlatego przejechaliśmy Meksyk wzdłuż i wszerz, docierając zarówno do popularnych, jak i tych mniej znanych zakątków.

Podczas podróży przez obie Ameryki spędziliśmy kilka miesięcy na Jukatanie, zatrzymując się w tętniącej życiem Playa del Carmen. Każdy dzień przynosił nowe odkrycia – od popularnych miejsc jak Cancun i Tulum, po ukryte perełki takie jak ruiny Calakmul, spokojne wioski rybackie oraz malownicze laguny i cenoty.

Na Jukatan wracaliśmy kilkakrotnie, co zaowocowało powstaniem dwuczęściowego e-booka „Jukatan na własną rękę” – przewodnika, który pozwoli Ci odkryć prawdziwą duszę tego regionu.

ZNAJDŹ MNIE W SOCIAL MEDIACH

[@JustATravel](https://www.facebook.com/JustATravel)

[@just.a.travel](https://www.instagram.com/just.a.travel)

[@JustATravel](https://www.twitter.com/JustATravel)

W pierwszej części e-booka “Jukatan na własną rękę. Poradnik”, zebraliśmy wszystko, co musisz wiedzieć przed i podczas podróży po Jukatanie, aby zaplanować bezstresowy i pełen wrażeń wyjazd.

Dowiesz się z niego między innymi, kiedy najlepiej odwiedzić Jukatan, jak tanio i bezpiecznie podróżować, jak znaleźć tani lot, fajny hotel oraz nie dać się nabić w butelkę wypożyczalni samochodów. Ponadto przeczytasz, czym płacić na Jukatanie oraz ile pieniędzy zabrać ze sobą, jakich potraw warto skosztować i jakie pamiątki warto przywieźć z Jukataniu. Zdradzimy Ci również, jak skutecznie unikać pułapek turystycznych, a także podpowiemy, co zabrać ze sobą na wyjazd.

Druga część e-booka “Jukatan na własną rękę. Plany podróży”, to siedem unikalnych planów podróży samochodowych po Jukatanie. Każdy z nich zawiera szczegółową trasę podróży z mapką, opis atrakcji, polecane noclegi, restauracje oraz nasze osobiste wskazówki, które ułatwią Ci podróżowanie.

Podążając naszymi trasami poznasz nie tylko turystyczne kurorty jak Cancun, Playa del Carmen, czy Tulum, ale również mniej znane wybrzeże Zatoki Meksykańskiej, piękne laguny, cenoty i dziką przyrodę. Zabierzemy Cię do serca Jukataniu - tętniącej życiem Meridy, kolonialnego Valladolid, czy Izamal. Wypłyniemy na karaibskie wyspy, zanurkujemy na rafie koralowej i przywitamy się z różowymi flamingami.

Każdą z tras możesz dowolnie skracać, rozszerzać lub łączyć – wybór należy do Ciebie. Odkryj Jukatan na własnych warunkach, w swoim rytmie.

Jesteś gotowa(-y) na przygodę życia? No to zaczynamy!

Z N A J D Ź M N I E W S O C I A L M E D I A C H

[@JustATravel](https://www.facebook.com/JustATravel)

[@just.a.travel](https://www.instagram.com/just.a.travel)

[@JustATravel](https://www.twitter.com/JustATravel)

Spis treści

01

Parę faktów o Jukatanie
S. 7

03

Jak dostać się z lotniska Cancun do hotelu
S. 17

05

W jaki sposób przemieszczać się po Jukatanie
S. 21

07

Jak bezpiecznie podróżować po Jukatanie
S. 30

09

Co i ile kosztuje na Jukatanie
S. 39

11

Internet, Telefon, i napięcie prądu
S. 49

02

Jak dolecieć na Jukatanię
S. 12

04

Jak znaleźć fajny hotel
S. 19

06

Jak wypożyczyć samochód na Jukatanie
S. 26

08

Pieniądże w podróży
S. 36

10

Zdrowie na Jukatanie
S. 46

12

Przydatne gadżety
S. 51

Spis treści

13

**Co zjeść, czyli jukatańska
kuchnia**

S. 54

15

**Jak samemu
zoorganizować podróż
na Jukatan**

S. 61

17

**Mini rozmówki
z przydatnymi zwrotami
w podróży**

S. 70

14

**Jakie pamiątki przywieźć
z Jukatanu**

S. 57

16

Co spakować na Jukatan

S. 66

Parę faktów o Jukatanie

01

Zanim będziesz stąpać po piaszczystych plażach i zanurzysz się w turkusowym morzu musimy coś sobie wyjaśnić. Nazwa Jukatan ma dwojakie znaczenie. Może odnosić się zarówno do nazwy półwyspu Jukatan jak i stanu Jukatan.

Półwysep Jukatan to obszar o powierzchni około 180 tyś. km² otoczony Zatoką Meksykańską i Morzem Karaibskim. Obejmuje on takie meksykańskie stany jak Campeche, Quintana Roo i Jukatan oraz na południu część Belize i Gwatemali. Półwysep ma średnią szerokość ok. 320 km i linię brzegową ok. 1100 km.

Stan Jukatan położony jest w meksykańskiej części półwyspu Jukatan. Na wschodzie graniczy on ze stanem Quintana Roo a na południowym zachodzie ze stanem Campeche. Jego północna część leży nad Zatoką Meksykańską.

W turystyce nazwy Jukatan używa się do określenia meksykańskiej części półwyspu Jukatan a w szczególności jego części z rajskimi plażami nad Morzem Karaibskim w stanie Quintana Roo. Natomiast Meksykanie mówiąc o Jukatanie mają na myśli stan Jukatan.

Pojęcia Jukatan w e-booku „Jukatan na własną rękę” używamy dla meksykańskiej części półwyspu Jukatan, obejmującej zarówno stan Quintana Roo jak i stan Jukatan.

Najszybsze i najwygodniejsze połączenie z Cancún oferuje Lufthansa. Tanie loty można upolować w KLM. Trzeba się jednak liczyć z długim czasem oczekiwania na przesiadkę w Amsterdamzie.

Taniej jest również lecieć przez USA. Miej jednak na uwadze, że nawet w przypadku przesiadki, musisz postarać się o zezwolenia wjazdu do USA za pośrednictwem Elektronicznego Systemu Autoryzacji Podróży (Electronic System for Travel Authorization [ESTA]).

Czas lotu

Bezpośredni lot z Europy na Jukatan trwa w zależności od miejsca wylotu ok. 11-12:30h. Jednak cała podróż wraz z wszystkimi przesiadkami może zabrać nawet do 24 godzin, dlatego lecąc na Jukatan trzeba wziąć pod uwagę, że możemy być w podróży w obie strony ponad dwie doby.

Ciekawostką jest, że lot na Jukatan trwa z racji niekorzystnego kierunku wiatru ok. 1,5h dłużej niż powrót, ponieważ na Jukatan leci się najczęściej pod wiatr.

Wiza i dokumenty

Jeśli przylatujesz do Meksyku w celach urlopowych a Twój pobyt będzie krótszy niż 180 dni, potrzebujesz tylko ważny paszport i bilet powrotny. Paszport musi być ważny co najmniej sześć miesięcy od dnia przylotu.

Od sierpnia 2022 roku zniesiono obowiązek wypełniania formularza migracyjnego (Forma Migratoria Múltiple – FMM). Jest to ważna informacja, ponieważ w wielu przewodnikach wciąż informuje się o dawnej procedurze wypełniania formularza FMM.

Przy kontroli migracyjnej urzędnik robi wywiad, skąd się przyjechało, dokąd się jedzie i na ile. Konieczne jest okazanie biletu powrotnego lub biletu na wylot do innego kraju. Turyści nie są automatycznie uprawnieni do maksymalnego możliwego pobytu wynoszącego 180 dni.

Jak dostać się z lotniska Cancun do hotelu

03

Lotnisko Cancun położone jest 22.7 km od strefy hotelowej w Cancun, 57 km od Playa del Carmen, 120km od Tulum. Jeśli Twój hotel nie oferuje transferu z lotniska, będziesz musiał dotrzeć do niego na własną rękę.

Autobus

Najtaniej z lotniska do centrum Cancun lub innych miasteczek jak Playa de Carmen, Tulum, czy Bacalar można dojechać autobusem ADO. W zależności od miejsca docelowego autobusy kursują od samego ranka (7:00-8:00) do późnego wieczoru (ok. 23:00).

Jeśli lądujesz na terminale 3 (np. LOT, British Airways, Iberia, American Airlines), to przystanek autobusowy znajduje się po wyjściu z głównej hali lotniska po prawej. Z terminalu 4 (np. Air France, KLM, Lufthansa, Condor, Aeromexico) po kontroli bagażu skieruj się na lewo i wyjdź z budynku w kierunku zadaszonych platform z czerwonymi autobusami.

Bilet na autobus możesz kupić w okienku ADO w głównej hali lotniska albo na platformie przy autobusie.

Jak wypożyczyć samochód na Jukatanie

06

Wypożyczenie samochodu na Jukatanie na pierwszy rzut oka może wydawać się dość frustrujące.

Po pierwsze w Internecie możemy znaleźć przytłaczającą liczbę firm oferujących samochody w bardzo szerokim zakresie cenowym. Po drugie w większości ofert brak jest takich ważnych informacji jak zawarte ubezpieczenia w cenie, które mogą dodatkowo kosztować dwukrotną a nawet trzykrotną wartość podstawowej ceny wypożyczenia samochodu. Po trzecie w sieci znajdziesz masę negatywnych opinii i mrozących krew w żyłach historii, po przeczytaniu których odechciewa Ci się podróży do Meksyku.

Jednak nie taki diabeł straszny jak go malują. Po Meksyku zrobiliśmy już kilkanaście tysięcy kilometrów samochodem i wiele razy korzystaliśmy z wypożyczalni samochodowych. Podstawą jest być dobrze poinformowanym i jeszcze przed wylotem zrobić research oraz zarezerwować pasujący samochód.

Nieświadomi turyści padają ofiarą nieuczciwych wypożyczalni, którzy najczęściej kuszą niską ceną i wykorzystują niewiedzę i brak języka. Najczęstszym punktem spornym jest brak dodatkowych ubezpieczeń, które nie są zawarte w cenie wypożyczenia, a które trzeba dokupić na miejscu oraz wysokość i zwrot kaucji w razie szkody.

Wypożyczając samochód w Meksyku zawsze kierujemy się trzema zasadami:

- 1. Korzystamy z usług sprawdzonych międzynarodowych wypożyczalni z przejrzystą ofertą.**
- 2. Unikamy nieznanymi wypożyczalni, które kuszą niską ceną i na których stronach brak jest podstawowych informacji o ubezpieczeniach zawartych w ofercie.**
- 3. Zawsze wypożyczamy samochód z pełnym pakietem ubezpieczeń bez wkładu własnego i jak najniższą kaucją.**
- 4. Wypożyczamy samochód z nielimitowaną liczbą kilometrów.**

Jakie ubezpieczenia powinny być zawarte w ofercie wypożyczalni

Najważniejszym ubezpieczeniem, na które koniecznie zwróć uwagę przy wypożyczeniu samochodu w Meksyku jest TPI (Third Party Insurance), znane również jako Third Party Liability lub Personal Liability Insurance.

TPI to obowiązkowe ubezpieczenie w Meksyku (odpowiednik naszego OC). Kosztuje ok. 10 USD za dzień i niestety zdarza się, że nie jest zawarte w cenie wypożyczenia samochodu.

Ubezpieczenie to obejmuje szkody wyrządzone uczestnikom wypadku i pojazdom, ale nie obejmują uszkodzeń wynajętego samochodu, dlatego sprawdź, czy w cenie oferty jest również ubezpieczenie od uszkodzeń CDW – Collision Damage Waiver i kradzieży samochodu Theft Protection.

Najczęściej w ofercie znajdziesz informację, że wypożyczenie samochodu zawiera Basic Insurance (podstawowe ubezpieczenie), które z reguły zawierać powinno:

- **TPI (Third Party Insurance)**
- **CDW (Collision Damage Waiver, ubezpieczenie od kolizji)**
- **TP (Theft Protection, ubezpieczenie od kradzieży)**

Jak bezpiecznie podróżować po Jukatanie

07

Czy na Jukatanie jest bezpiecznie? Quintana Roo i Yucatan to najbezpieczniejsze stany w Meksyku i choć w ostatnim czasie i tutaj odbywają się walki karteli narkotykowych o wpływy i rynki zbytu, to turyści na Jukatanie mogą czuć się bezpiecznie.

Dla narkotykowych przestępców turysta nie jest atrakcyjnym celem i o ile nie znajdzie się przez przypadek w miejscu porachunków między gangami, może swobodnie oddać się zwiedzaniu każdego zakątka Meksyku.

Skąd się bierze strach przed podróżą do Meksyku? Każda strzelanina i porachunki gangów narkotykowych to pożywka dla dziennikarzy, którzy w każdym możliwym medium, w jak najbardziej drastyczny sposób pokazują światu negatywne oblicze Meksyku. Dlaczego? Bo takie informacje dobrze się klikają!

Zanim dasz się ponieść strachowi, przeglądaj wiadomości z Polski i przeczytaj, ile osób w Polsce pada ofiarą przestępstw mniejszych i większych. O wiele większe jest prawdopodobieństwo, że w Polsce zginiesz na przejściu dla pieszych lub w wypadku samochodowym, niż że padniesz ofiarą karteli narkotykowych na Jukatanie.

Ceny żywności w marketach

(1 peso = 0,20 zł; kurs z września 2024)

- Mleko Alpura(1 l) – 5,51 peso (5,22 zł)
- Chleb tostowy (460 gr) – 46,00 peso (9,22 zł)
- Bułka (duża, 1 sztuka) – 3,00 peso (0,60 zł)
- Słodki rogalik – 5 peso (1,00 zł)
- Tortilla (1kg) – 13,90 peso (2,79 zł)
- Jajka (12 sztuk) – 40 peso (8,02 zł)
- Ser żółty (200gr) – 59 peso (11,82 zł)

- Ser biały typu panela (200 gr) – 47,90 peso (9,60 zł)
- Szyńka w plastrach marka zwan (250 gr) – 87 peso (17,44 zł)
- Woda mineralna w butelce (1 l) – 20,00 peso (4,01 zł)
- Coca-Cola (2,5 l) – 31 peso (6,21 zł)
- Coca-Cola Zero (600ml) – 16,50 peso (3,31 zł)
- Butelka wina (lepszego jakości, 750ml) – 160 peso (32,08 zł)
- Piwo w puszcze Corona 6 sztuk – 97 peso (19,45 zł)
- Tequila Don Julio Reposado (dobrego jakości 700 ml) – 665 peso (133,31 zł)
- Ziemniaki (1 kg) – 46,90 peso (9,40 zł)
- Biały ryż (1 kg) – 30,50 peso (6,11 zł)
- Pomidory (1 kg) – 39,90 peso (8,00 zł)
- Papryka czerwona (1 kg) – 88,50 peso (17,82 zł)
- Papaja (1 kg) – 49,80 peso (9,98 zł)
- Mango (1kg) – 41 peso (8,22 zł)
- Awokado (1 kg) – 79,90 peso (16,01 zł)
- Arbus (1 kg) – 17,90 peso (3,58 zł)
- Chipsy słone (150 gr) – 57 peso (11,42 zł)
- Milka z orzechami (100gr) – 79 peso (15,83 zł)

Sopa de Lima

Sopa de lima to aromatyczna i bardzo pożywna zupa z szarpanym kurczakiem, limonką i kawałkami tortilli. Ta zupa to prawdziwy raj dla podniebienia.

Połączenie limonki, kolendry z pikantną papryczką habanero dodaje jej niepowtarzalnego smaku. Koniecznie ją spróbuj, bo to niewątpliwie jedna z najbardziej tradycyjnych specjalności na Jukatanie.

Huevos motuleños

Kolejna specjalność Jukatenu to huevos motuleños, czyli smażone tortille z sadzonymi jajkami z dodatkiem pasty z czarnej fasoli, sera oraz czerwonej salsy. Danie jada się na Jukatanie na śniadanie. Pochodzi ono z jukatańskiego miasteczka Motul, od którego ma swoją nazwę.

Panuchos

Wyśmienitym jukatańskim posiłkiem są również panuchos - smażone na gorącym oleju tortille nadziewane pastą z czarnej fasoli.

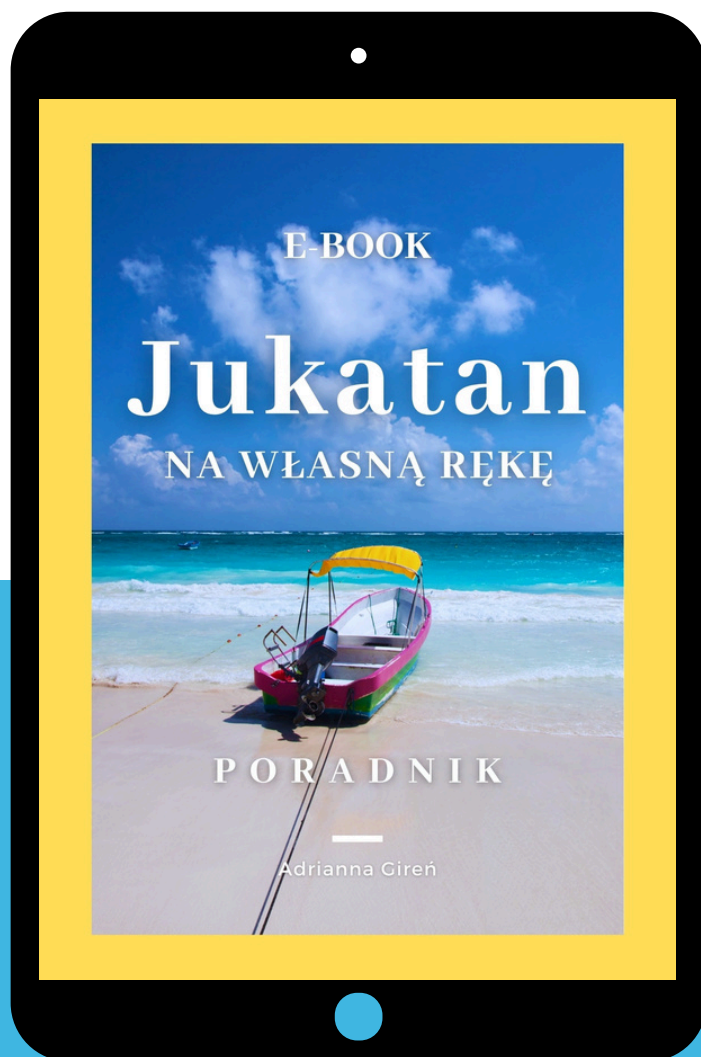
Podaje je się z różnymi dodatkami jak kurczak, czy wieprzowina. Do tego serwuje się posiekaną sałatę, pomidory, cebulę, awokado i papryczką jalapeño. Panuchos mogą być również serwowane z jakim. Można je kupić w tzw. panucherias.

Tacos de relleno negro

Relleno negro to czarny farsz powstały z prażonych papryczek chili. Serwuje się go na tacos (kukurydzianych plackach) z dodatkiem takich składników jak szarpana wieprzowina, indyk, pomidor, achiote, goździki i jajko na twardo.

**CHCESZ WIĘCEJ?
ŁAP CAŁEGO E-BOOKA**

TĘDY DO SKLEPU

